

in qua diligenter Ecclesiam ab se ædificatam, ac singulas ejus partes describit, nihil de tintinnabulis, aut de turri dicat, non obscurum inde educitur argumentum, ipsum revera tintinnabula non adhibuisse, sicuti animadvertunt Theophilus Raynaudus t. 15 punct. 7 p. 411 ed. Lugduni 1665, et Card. Bona l. c. §. 5 p. 150 Polydorus Virgilius de Invent. rer. l. 6, Onuphrius Panvinus in Ep. de Roman. Pontif. l. 1 n. 71, Diaconius, alique complures tintinnabuli usum referunt ad Sabinianum Pontificem, qui initio sæculi VII Pontificatu maximo functus est; sed cum Anastasius in Sabiniani vita nullam ejus rei mentionem faciat, plane non intelligitur, quomodo hæc opinio probari possit. Illud dici potest, sæculo VI in Ecclesia Occidentali campanarum usum fuisse receptum, quoniam in vita S. Columbæ primi Abbatis Hyensis, qui obiit an. 599, quam vitam edidit Mabillonius sæc. I Benedictin. p. 549 t. 1 ed. cit. scriptum est c. 22, eum *media nocte, pulsante campana*, ad Ecclesiam ivisse, et cap. 25 traditur illum *quadam die ministro suo campanam subito pulsare præcepisse, cujus sonitu Fratres exilati Ecclesiam prolinus sunt ingressi*. Confer Martenium et Pagium l. c.

(5) Baronius ad an. 968 n. 95 t. 16 p. 192 ed. Lucæ tradit, Joannem XIII campanam benedictionem tribuisse, eamque consecrasse, antequam in turri Lateranensis Ecclesiæ collocaretur, *qui ritus, inquit, in Ecclesia perseveravit*. Verum Capitularia Caroli Magni, quæ ducentis fere annis Joannis XIII ætate antiquiora sunt, an. 789 c. 5 n. 18 apud Baluzium t. 1 col. 178 ed. Ven. cit., campanarum benedictionem memorant; atque in libris Ritualibus Joanne antiquioribus, expresse describitur campanarum benedictio, ut ostendit Hago Menardus in Not. ad Sacrament. S. Gregor. not. 587 opp. S. Gregor. t. 5 col. 438 ed. Paris. Ex quibus manifestum est, campanarum benedictionem non ab Joanne XIII esse repetendam, sed multo vetustiore esse. Consule Bonam. Rer. liturgic. l. 1 c. 22 §. 7, ibique Salam. in Not. n. 1 p. 157 et seq. t. 2; Pagium in Brev. Roman. Pontific. in vit. Joan. XIII, n. 12 t. 2; Roccham de Campanis c. 6 §. de Campan. consec. ; Theophilum Raynaudum Heteroclit. spiritual. opp. t. 16 sect. 2 punct. 9 p. 245 ed. Lugduni 1665; Martenium de Antiq. eccles. rit. l. 2 c. 21 t. 2 p. 296 et seq. ed. cit. Campanarum autem benedictio *Baptismus* dicitur; quod vocabulum non adoptavit Ecclesia, sed tantum tolerat, ut aliorum fidei, ac simplicitati indulgeat. Quod Baptismi nomen ex eo profectum est, quod populus in campanarum benedictione aquam adhiberi, nomenque imponi videat, aliaque fieri, quæ in administrando Baptismo fiunt, sicuti observat Du-Cangius Glossar. med. et infim. latin. v. b. *Campana*. Sed minus proprie baptismi vocabulum cum benedictione confunditur, eo fere modo, quo Ivo, par. 2 Serm. 4 de Sacr. dedic. p. 269 ed. Paris. 1647, *baptizari* dixit Ecclesiam, quæ proprie consecratur. Quare se deridendos præbent hæretici, cum id Catholicis vitio vertunt, quasi ipsi verum Baptismum campanis conferri arbitrentur. Confer Du-Cangium l. c.; Cocceium t. 24. 5 art. 6; Durantum de Sacr. Eccles. rit. l. 1 c. 22 n. 6; Suarezium l. 2 Defens. c. 16; Gretserum l. 2 de Bened. c. 45 et 46; Del-Rio Disquisit. magic. l. 6 c. 2 sect. 5 in fin.; Card. Hosium l. 5 contr. Brentium. Et certe in vetusto Ordine, atque in Pontificali Romano, cunctisque libris ritualibus Ecclesiarum, quos Thiersius de Superstition. l. 2 c. 7 diligenter collegit, numquam *Baptismi*, sed *benedictionis* nomine campanarum consecratio appellatur.

(4) Videndus P. Petra-Sancta de Rit. eccles. catholic. l. 2; Martinius Del-Rio, Disquisit. magic. l. 6 c. 2 sect. 4 qu. 4; Pouget Instit. Catholic. t. 2 c. 8 §. 6 p. 905 ed. Paris. 1725.

TITULUS VIII.

DE RELIQUIIS ET VENERATIONE SANCTORUM.

I. INTERCESSIO SANCTORUM.—2. SACRARUM RELIQUIARUM VENERATIO.

1.

SACRÆ res sunt etiam Reliquiæ Sanctorum, quibus honorem, et reverentiam haberi jubet Ecclesia, quoniam illorum ope, ac precibus multa homines à Deo beneficia consequuntur. Quare bonum, atque utile est eos suppliciter invocare, atque ob beneficia impetranda à Deo per ejus filium Christum Dominum, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere, et honoranda sunt monumenta illorum, quos in cælis cum Christo regnare scimus (1).

(1) Concilium Tridentinum sess. 25 in Decret. de *Invocat. venerat. et reliq. Sanctor. et sac. imagin.*

2. Sacrarum reliquiarum veneratio ab ipsis Ecclesiæ primordiis est repetenda (1). Sæpe enim sacræ reliquiæ causa erant Ecclesiæ dedicandæ (2), sæpe altaria super Sanctorum corpora erigebantur (3), et iis imponebantur reliquiæ thecis inclusæ (4), easque fideles ad os, oculos, ceterosque sensus admovebant, et osculabantur (5). Sed præsertim antiquissima, et ubique recepta consuetudo fuit, ut martyrum reliquiæ in Ecclesiarum consecratione adhibeantur (6). Eosdem nunc retinet Ecclesia venerationis justæ ritus; sed nullæ colendæ sunt novæ reliquiæ, nisi à Sede Apostolica approbatæ fuerint (7).

(1) Mortuo Polycarpo, uti constat ex ejus actis apud Eusebium Histor. l. 4 c. 15 p. 171 ed. Cantabrig. cit. urgebant Judæi, ut ejus corpus combureretur, ne Christiani ejus reliquias auferrent, ac venerarentur. Addit Auctor eorumdem actorum, post narratum Polycarpi martyrium: *Atque ita nos demum ossa illius geminis pretiosissimis cariorea, et quovis auro puriora colligentes, tollentes, ubi decebat, deposuimus. Quo etiam in loco, nobis, si fieri poterit, convenientibus, in exultatione, et gaudio, præbebit Dominus natalum martyrii ejusdem cum hilaritate, et gaudio celebrare, tum in memoriam eorum, qui glorioso certamine perfuncti sunt; tum ad posterum hujusmodi exemplo erudiendos, et confirmandos. Ex quo intelligitur, qui cultus esset, quem Christiani Martyribus initio ipso Ecclesiæ præbebant. Nimirum eorum reliquias colebant, tam splendide eas colligebant, ac si aurum purissimum, aut pretiosissimæ gemmæ fuissent; decora loco ponebant;*

ibique cum gaudio anniversarium martyrii diem celebrabant. Atque illud his solemnitatibus erat eis propositum, non tantum ut Sanctorum memoriam colerent, verum etiam ut fideles exempla ad imitandum haberent. Eadem nunc est, quæ semper fuit, Ecclesiæ mens, cum Sanctorum cultum, venerationemque proponit. Hujus quoque venerationis in sacras reliquias illustra sunt monumenta in actis S. Cypriani, in ejus vita à Pontio Diacono conscripta, et apud Cyprianum ipsum. Hic enim Ep. 6 p. 176 ed. Amstelæd. 1700, declarat lætitiâ incredibilem, qua perfunderetur, si amplecti posset martyrum corpora, et eorum ora osculari. Præclara etiam sunt acta martyrii ipsius Cypriani, quæ extant ante opera ipsius Cypriani p. 15 ed. Amstæd 1700, et ex quibus constat, fideles ante eum lintamina misisse, ne ejus cruor deflueret à terra absorberetur. Denique Pontius Diaconus, qui ejus vitam conscripsit, narrat, quemdam Cypriano suas obtulisse vestes, cum ipse multo sudore madidus sederet, ut illas commutaret; *qui videlicet*, inquit Pontius in ejus vit. opp. Cyprian. p. 10 ed. cit., *nihil aliud in rebus oblati ambiebat, quam ut proficiscentis ad Deum Martyris sudores jam sanguineos possideret*. Late sacrarum reliquiarum venerationem tuentur, et laudant Ecclesiæ Patres; atque inter ceteros Augustinus de Civit. Dei l. 8 c. 27 t. 7 col. 217 ed. Ven. cit., Hieronymus contra Vigilantium n. 5 t. 2 col. 591 ed. Neuron., Isidorus Pelusiota contra Hieracem l. 1 ep. 55 p. 17 ed. Paris. 1658, Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 18 p. 295 ed. cit. ostendunt, quam merito, quam recte, quam catholice fideles Sanctorum reliquias venerentur. Quinimo ipsa reliquiarum conditoria Majores nostri summa reverentia prosequuntur, et illorum contactum esse credebant *sanctificationem ac benedictionem*, ut inquit Gregorius Nyssenus Orat. in S. Theodoret. opp. t. 2 p. 1012 ed. Paris. 1615, quod etiam testatur Chrysostomus Orat. de S. Ignat. n. 5 p. 600 et seq. t. 2 ed. Paris. Curabant autem potissimum, ut essent ornata eleganter, atque magnifice conditoria, quæ reliquias continebant. Serico enim opere, aut argenteo, aut aureo sæpe conficiebantur, quo spectat Prudentius Hymn. 5 de S. Eulalia p. 244 vers. 195 seq. ed. Paris. 1687. Et reliquias, quas thecis inclusas, colloque appensas christiani gestabant, memorat Gregorius Turonensis de Glor. martyr. c. 83 et 84 p. 816, 817 ed. indic. Chrysostomus vero tantam sua ætate fuisse indicat sepulcrorum martyrum magnificentiam, ut ea ipsis Principum palatiis anteferre non dubitaverit Hom. 26 in Ep. 2 ad Corinth. n. 5 opp. t. 10 p. 625 ed. Paris. cit. Facile hinc intelligitur, quam absurdus sit, ac semper ab Ecclesia refutatus error Vigilantii, Ennomii, Eustathii, et aliorum, quos imitati sunt recentiores hæretici Zuinglius, Calvinus, Lutherus, ac ceteri similes, qui sacrarum reliquiarum venerationem improbant, ac superstitionem ducunt. Hottingerus præsertim. Dallæus, Medus, Juræus, Basnagius, omnes ex grege hæreticorum homines, multa absurda, falsa, plenaque impudentiæ scripserunt adversus venerationem sacrarum reliquiarum; sed eos copiose refutant, et catholicam veritatem tuentur Natalis Alexander Histor. eccles. sæc. 5 diss. 25 t. 5 p. 514 ed. cit. Card. Gottus Ver. Christ. eccles. t. 2 par. 2 art. 15 t. 16 Theolog. qu. 7 de cult. Sanctor. dub. 4 et verit. Relig. Christ. c. 50 §. 2 n. 11 t. 7, Ludovicius Rusca Jud. eccles. confirm. t. 3 c. 5 art. 8 p. 410. Bossuetus Histor. Variat. Eccles. Protest. t. 5 l. 15 n. 25 et seq.

(2) Consule Augustinum contr. Faust. Manich. l. 20 c. 21 opp. t. 8 col. 547 ed. cit. Gregorium M. l. 8 Ep. 4 l. 9 Ep. 25 opp. t. 2 col. 897 et 947 et l. 1. Dialog. c. 10 eod. t. 2 col. 195 ed. Paris. 1705. Sozomenum Histor. l. 5 c. 9 p. 492 et l. 8 c. 19 p. 551 ed. Valesii Cantabrig. 1720.

(3) Augustinus, seu potius Auctor Serm. 221 de Sanct. seu 4 de Innocent.

in App. t. 5 col. 565 et in Apocal. Hom. 6 col. 1150 t. 5 par. 2. Ambrosius Ep. 22 ad Marcellin. n. 1 col. 927 et Exhortat. Virgin. c. 2 n. 40 col. 548 t. 5 ed. cit. Paulinus Poem. 19 et 26 p. 471 et 657 ed. Veron. Id autem à Felice I, Summo Pontifice, constitutum tradit Anastasius in ejus vit. ut *supra sepulcra aut memorias martyrum* Missæ celebrarentur. Verum Baronius ad an. 275 n. 2 t. 5 p. 192 ed. Luc., Felicis ætate antiquiorem esse inquit, quam sententiam præ cæteris sequuntur Bollandistæ act. SS. April. t. 1 p. 23, et Tillemontius Histor. eccles. t. 4 p. 564 ed. Paris. 1696.

(4) Leo IV Homil. ad Presbyter. et Diacon. apud Labbæum concil. t. 8 p. 55 ed. Ven. Ratherius Orat. Synodic. ad Presbyter. n. 6 col. 414 ed. Veron. 1765. Reliquiarum aut ex cruce pendentium, aut super altaribus impostarum, antiqua monumenta habes etiam apud Martenium de antiq. monac. rit. l. 5 c. 14 §. 56 c. 15 §. 5 et l. 4 c. 1 t. 4 p. 158, 141 et 178 ed. cit. In Regula S. Benedicti c. 58 apud Holstenium cod. Reg. t. 1 p. 131 ed. Aug. Vindelic. 1759, memorantur reliquiae in oratoriis Monachorum.

(5) Dignus est, qui describatur, S. Gregorii Nysseni locus Orat. de S. Theodor. p. 1012 opp. t. 2 ed. cit. *Nam ipsas attingere reliquias*, inquit, *si quando aliqua ejusmodi prospera fortuna contingat, ut id facere liceat, quam optabile sit, et summis votis expetitur munus, norunt quicumque sunt experti, et hoc suo desiderio potiti sunt. Hi enim tamquam vivum suum corpus, et florens videntes, osculantur, et ad oculos, ad os, ad aures, ad omnes sensus admovent.*

(6) S. Ambrosius Ep. 22 ad Marcellin. §. 9 col. 950 t. 5 opp. ed. cit. Evagrius Histor. l. 6 c. 16 p. 271 ed. Cantabrig. 1720. S. Paulinus Ep. 51 ad Sever. col. 489 ed. Veron. cit. Consule Joannem Ferrandum Disquisit. reliquiar. l. 1 c. 5 sect. 2; et Dominicum Georgium de Liturg. Roman. Pontific. l. 5 c. 9 n. 9 et seq.

(7) Cap. 1 et 2 de Reliq. et venerat. SS.

(N. S. Trid. Syn., Ses. 25, Decret. de invocat. et vener. Sanct., constituit quod, « in Sanctorum invocatione, Reliquiarum veneratione, et Imaginum sacro usu... omnis turpis quæstus eliminetur. » Et Syn. Valeat Sess. 4 Tit. 3 cap. 8 alias 10, « Sacri Tridentini Concilii decreto *insistens*, præcipit, sub excommunicationis pœna, ne in Templis, etiam Monasteriis, Reliquiæ Sanctorum extra ipsum Altare educantur in locum, ubi ad quæstum populo sint propositæ. Quod si aliqui, etiam Regulares, devotionis gratia eas ad infirmos detulerint, quod facere non debent nisi vocati, nihil eis dare, neque ipsi ob id, intuitu etiam elemosynæ, aliquid recipere, sub eadem excommunicationis pœna, liceat. »

Demum Imagines ridiculo, superstitioso, et inhonesto habitu, præsertim Deiparæ Virginis, ejusque Divini pueri Jesus, Sanct. Angelorum, S. Mariæ Magdalenæ, et S. Sebastiani etc., minime depingendæ, nec in templis publicæ fidelium venerationi exponendæ, neque ullæ unquam sine Ordinarii licentia: Trid. Sess. 25 *Decr. de Invocat.*, SS. Qua de re Syn. Compost. Act. 2 *Decr.* 5 ita constituit: « Sacrarum Imaginum legitimum usum sic Episcopi observari præcipiant, ut ea, quæ in Saero Tridentino Concilio pie, et sancte præcepta sunt, custodiantur. Quare his tantum velaminum, ac vestium ornatus Imaginibus adponantur, qui ab Episcopo, vel ejus Vicario vicarius, et adprobatus fuerit. » Immo neque absque ipsius Ordinarii licentia miraculorum notæ ad Altare palam adpendendæ sunt: Trid. *ibid.*